

Lakossági összefoglaló

Unió javaslat az idegenhonos özőnfajok elleni fellépésre

MIRŐL IS VAN SZÓ?

Amikor nem őshonos állatokat vagy növényeket telepítenek be valahová, ahol rendes körülmények között nem fordulnak elő, ezek a fajok új élőhelyükön súlyos károkat okozhatnak. Akár véletlenül terjednek el, akár szándékosan telepítik be őket, az idegenhonos fajok:

- jelentős veszteséget okozhatnak a **biológiai sokféleségben** – sőt időnként egyes helyi, őshonos fajok kihalását is előidézhetik. Ez a probléma különösen az EU tengerentúli területeit érinti, amelyek a biológiai sokféleség fontos színterei;
- emberi **betegségeket** terjeszthetnek;
- gazdasági kárt okozhatnak, például **terményvesztéseket** vagy **infrastruktúrakárokat**, melyek költsége több milliárd euróra is rúghat.

A helyzet egyre súlyosabb. Újabb és újabb idegenhonos özőnfajok jutnak be Európába a nemzetközi kereskedelem és idegenforgalom bővülése révén. A problémát az éghajlatváltozás is súlyosbíthatja.

MIT JAVASOL AZ EU?

Az Európai Unió új intézkedések bevezetését javasolja annak érdekében, hogy megakadályozza új idegenhonos fajok bejutását az EU-ba, illetve hatékonyabb fellépést biztosítson a már bejutott fajokkal szemben.

KIK ÉS HOGYAN LÁTJÁK HASZNÁT A JAVASLATNAK, HA MEGVALÓSUL?

A közigazgatási szervek, mert kevesebb pénzt kell majd költeniük az idegenhonos özőnfajok által okozott károk mérséklésére és helyreállítására.

A kisvállalkozások (növénytermesztők, állattenyésztők, halgazdaságok, erdészetek, valamint az idegenforgalmi és szabadidős létesítményeket üzemeltető vállalkozások), mert kevesebb kár éri majd a tevékenységükhöz nélkülözhetetlen infrastruktúrákat és területeket.

A polgárok, mert jobb védelemben fognak részesülni az egészségüket, valamint a magántulajdonukat és a környezetüket fenyegető kockázatokkal szemben.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG UNIÓS SZINTŰ FELLÉPÉSRE?

Nagyon fontos, hogy EU-szerte egységes szabályok legyenek érvényben, mert:

- az idegenhonos özőnfajok terjedése nem áll meg az országhatároknál;
- a jelenlegi tagállami szabályok túlságosan eltérnek egymástól, ezért nem elég hatékonyak: a széttagolt megközelítés miatt az egyik tagállamban hozott intézkedések sikerét alááshatja, ha a szomszédos tagállam tétlen marad.

PONTOSAN MI FOG MEGVÁLTOZNI?

- Ha a javaslat megvalósul, teljes tilalom lép életbe a legsúlyosabb problémát jelentő idegenhonos özőnfajok behozatalára, forgalomba hozatalára, értékesítésére, termesztésére, hasznosítására stb.
- A tilalom érvényre juttatásához az EU-országoknak határellenőrzéseket kell majd tartaniuk, valamint a tiltott fajok felderítésére alkalmas felügyeleti rendszert kell életbe léptetniük. Ezenkívül intézkedéseket kell majd hozniuk, hogy kiszűrjék azokat a fajokat, amelyek véletlenül vagy baleset folytán jutnak be Európába.
- A javaslat értelmében azoknak a tagállamoknak, amelyek tiltott állat- vagy növényfaj jelenlétét észlelik az EU-ban, azonnal intézkedniük kell az adott faj továbbterjedésének megakadályozása céljából. Mindenkinek a segítségére szükség lesz ahhoz, hogy felderítsük a szóban forgó fajokat, és nagyon fontos, hogy előfordulásukról értesítsük a hatóságokat.
- A javasolt jogszabály azt is előírja, hogy az EU-országoknak intézkedéseket kell életbe léptetniük a már nagy területen elterjedt vagy elterjedőben lévő tiltott fajok továbbterjedésének megfékezésére.

ELŐRELÁTHATÓLAG MIKOR VALÓSUL MEG A JAVASLAT?

- A javaslat várhatóan 2016-ban fog hatályba lépni.